

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark

Stigning i Østeuropæisk arbejdskraft i Danmark

Mens udenlandsk arbejdskraft fra de nordiske lande og Vesteuropa er faldet de seneste fire år så stiger antallet af lønmodtagere i Danmark fra Østeuropa. Samlet er antallet af udenlandske lønmodtagere fra Østeuropa vokset fra 35.000 personer til knap 56.000 personer på fire år. En stigning på over 20.000 personer svarende til en stigning på næsten 60 pct. I samme periode er lønmodtagere fra nordiske lande faldet fra 27.000 personer til under 23.000 personer

af Chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

21. april 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Udenlandsk arbejdskraft i Danmark er steget fra 154.000 til 168.000 personer i løbet af de seneste fire år. Stigningen i den udenlandske arbejdskraft kan forklares med en øget arbejdskraft fra Østeuropæiske lande, som nu er den største gruppe af udenlandsk arbejdskraft i Danmark
- Samlet er antallet af udenlandske lønmodtagere fra Østeuropa vokset fra 35.000 personer til knap 56.000 personer på fire år. En stigning på over 20.000 personer svarende til en stigning på næsten 60 pct. I samme periode er lønmodtagere fra nordiske lande faldet fra 27.000 personer til under 23.000 personer. Et fald på 4.200 personer svarende til en tilbagegang på næsten 16 pct.
- Tilgangen af østeuropæisk arbejdskraft toppede i 2008, hvor omkring 20.000 østeuropæere kom hertil. Dette antal faldt i 2009, og i 2012 er der kommet omkring 10.000 personer til landet fra Østeuropa

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Stigning i østeuropæisk arbejdskraft i Danmark

Mens antallet af udenlandske arbejdere fra nordiske og Vesteuropæiske lande er faldet i de seneste fire år, så er antallet af lønmodtagere fra Østeuropa vokset i samme periode. I tabel 1 er der et overblik over, hvor mange udenlandske lønmodtagere, der er i Danmark i alt. Af tabellen ses det, at den udenlandske arbejdskraft i Danmark er steget fra 154.000 til 168.000 personer fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2012. Dette er alle udenlandske statsborgere som er lønmodtagere i Danmark. Dvs. både udenlandske statsborgere som har været i Danmark i flere år, og dem der kommer hertil i løbet af året. De 168.000 personer kan altså ikke betegnes som midlertidig arbejdskraft, der kommer til landet i en kortere periode, men er det samlede antal udenlandske lønmodtagere i Danmark.

Stigningen i den udenlandske arbejdskraft kan forklares med en øget arbejdskraft fra Østeuropæiske lande, som nu er den største gruppe af udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Samlet er antallet af udenlandske lønmodtagere fra Østeuropa vokset fra 35.000 personer til knap 56.000 personer på fire år. En stigning på over 20.000 personer svarende til en stigning på næsten 60 pct. I samme periode er lønmodtagere fra nordiske lande faldet fra 27.000 personer til under 23.000 personer. Et fald på 4.200 personer svarende til en tilbagegang på næsten 16 pct. Det er vist i tabel 1.

Tabel 1. Udenlandske lønmodtagere i Danmark				
	4. kv. 2008	4. kv. 2012	Ændring	Relativ ændring
	1.000 personer			Pct.
Nordiske lande	27,0	22,7	-4,2	-15,6
Vesteuropæiske EU lande	38,4	37,1	-1,4	-3,6
Østeuropæiske EU lande	35,1	55,7	20,6	58,6
Andre lande	53,2	52,2	-1,1	-2,0
I alt	153,7	167,7	14,0	9,1

Anm.: Udenlandske arbejdstagere og selvstændige registreret i registeret for udenlandske tjenesteydere (RUT) indgår i målingen fra 1. januar 2011. Det betyder, at man ikke uden videre kan sammenligne niveauet før 2011 med niveauet de følgende år. Se boks 1.
 Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk

Fra og med 1. januar 2011 indgår antallet af udenlandske lønmodtagere og selvstændige uden ansatte, der har udført arbejde i Danmark for virksomheder registreret i registeret for udenlandske tjenesteydere (RUT), også i målingen over udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark. Der er således tale om et mindre databrud fra dette tidspunkt. Det er dog relativt få personer der indgår i RUT, hvilket er vist i tabel 2. Samlet er der 10.600 personer registreret i RUT, hvoraf de 6.500 personer kommer fra Østeuropa. Det svarer altså til 6 pct. af alle udenlandske lønmodtagere i Danmark, og knap 12 pct. af de Østeuropæiske arbejdere i Danmark.

Tabel 2. Udenlandske lønmodtagere i Danmark 4. kvartal 2012 i RUT

	1.000 personer
Nordiske lande	0,3
Vesteuropæiske EU lande	3,4
Østeuropæiske EU lande	6,5
Andre lande	0,4
I alt	10,6

Anm.: Udenlandske arbejdstagere og selvstændige registreret i registeret for udenlandske tjenesteydere (RUT). Se boks 1.
 Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk

I tabel 3 er der vist udenlandske lønmodtagere i Danmark for de 10 lande hvor den største andel kommer fra. Af tabellen ses det, at polsk arbejdskraft nu udgør den største gruppe, og knap 25.000 polske lønmodtagere var i Danmark i 4. kvartal 2012. En gruppe der er vokset med 16 pct. på fire år. Herefter følger tysk og svensk arbejdskraft, som begge er faldet med godt 20 pct. på fire år. På 4. og 5. pladsen er arbejdskraft fra Rumænien og Litauen, der hver udgør knap 10.000 personer. Arbejdskraften fra disse to lande er steget relativt meget i perioden.

Tabel 3. Udenlandske lønmodtagere i Danmark, top 10 lande

	4. kv. 2008	4. kv. 2012	Forskel	Relativ forskel
	1.000 personer			Pct.
Polen	21,4	24,8	3,4	16,1
Tyskland	23,8	18,5	-5,3	-22,2
Sverige	18,3	14,5	-3,8	-20,9
Rumænien	3,7	10,1	6,4	174,7
Litauen	4,2	9,3	5,1	120,9
Storbritannien	5,0	5,9	0,9	19,1
Norge	5,1	4,8	-0,3	-5,6
Tyrkiet	4,7	4,4	-0,3	-6,8
Ukraine	4,4	3,9	-0,6	-13,0
Thailand	3,2	3,7	0,5	16,0

Anm.: Som tabel 1.
 Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk

Brancher for udenlandske lønmodtagere

I tabel 4 er udenlandsk arbejdskraft opgjort på brancher. Af tabellen ses det, at den største branche er handel og transport, hvor 43.500 udenlandske personer er beskæftigede. Herefter følger erhvervs-service, hvor 35.700 er ansatte. De brancher hvor der har været den største vækst i udenlandsk arbejdskraft er inden for sundhed mv., hvor der har været en stigning på 13.700 personer siden 2008. Det er vist i tabel 4.

Tabel 4. Udenlandske lønmodtagere i Danmark, brancher

	4. kv. 2008	4. kv. 2012	Forskel	Relativ forskel
	1.000 personer			Pct.
Landbrug, skovbrug og fiskeri	10,5	14,1	3,6	34,4
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	24,4	22,2	-2,2	-8,9
Bygge og anlæg	10,4	13,4	3,0	28,5
Handel og transport mv.	40,5	43,5	3,0	7,3
Information og kommunikation	4,6	6,0	1,4	29,6
Finansiering og forsikring	2,8	2,3	-0,5	-18,9
Ejendomshandel og udlejning	2,2	1,7	-0,6	-24,9
Erhvervsservice	31,8	35,7	4,0	12,5
Offentlig administration, undervisning og sundhed	18,3	31,9	13,7	74,8
Kultur, fritid og anden service	5,4	6,4	0,9	17,5
Uoplyst aktivitet	23,0	7,1	-15,9	-69,2
I alt	173,9	184,2	10,3	5,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk

I tabel 5 er antallet af udenlandske lønmodtagere i Danmark vist i forhold til alle beskæftigede i Danmark fordelt på brancher. Af tabellen ses det bl.a., at den udenlandske arbejdskraft inden for landbruget svarer til næsten 1/5 af alle de beskæftigede inden for landbrugssektoren.

Tabel 5. Udenlandske lønmodtagere i Danmark i forhold til alle beskæftigede, brancher

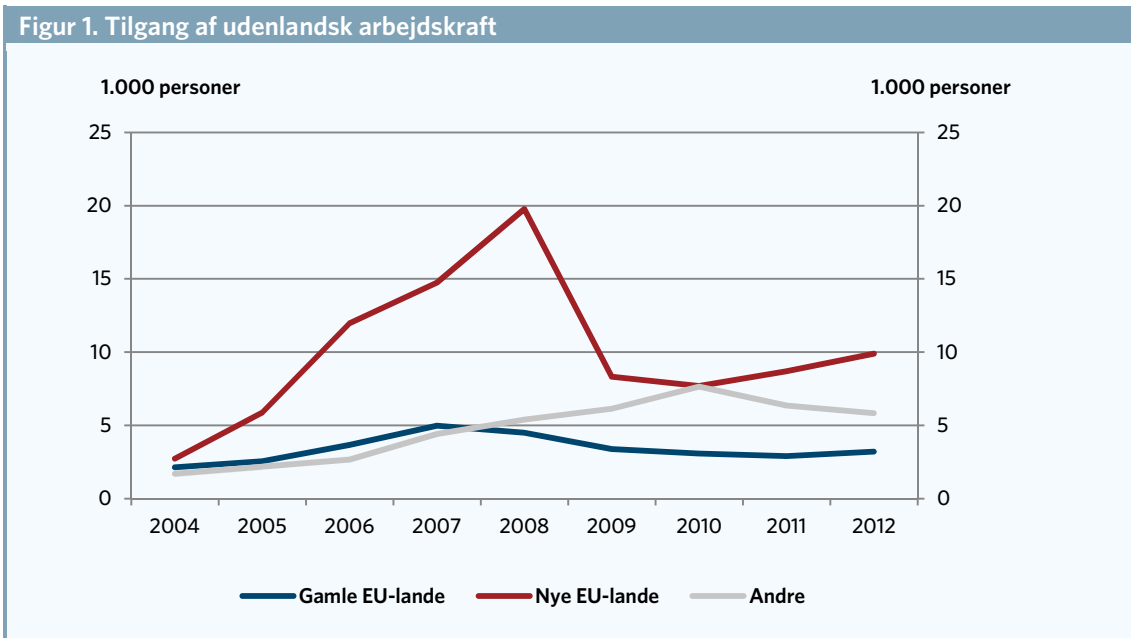
	4. kv. 2008	4. kv. 2012	Forskel
	Pct.	Pct.	Pct. point
Landbrug, skovbrug og fiskeri	14,0	18,8	4,8
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	6,0	6,5	0,6
Bygge og anlæg	5,4	7,8	2,4
Handel og transport mv.	5,4	6,2	0,8
Information og kommunikation	4,2	5,7	1,5
Finansiering og forsikring	2,8	2,5	-0,3
Ejendomshandel og udlejning	5,2	4,1	-1,1
Erhvervsservice	11,1	12,9	1,9
Offentlig administration, undervisning og sundhed	2,1	3,7	1,6
Kultur, fritid og anden service	3,9	4,8	0,9
I alt	5,8	6,6	0,7

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk og Nationalregnskabet, Statistikbanken.dk

Tilgang af udenlandsk arbejdskraft toppede i 2008

Ovenfor er det bestanden af udenlandsk arbejdskraft der er vist. I figur 1 er der vist den årlige tilgang af udenlandsk arbejdskraft. Af figuren ses det at tilgangen af østeuropæisk arbejdskraft toppede i 2008, hvor omkring 20.000 østeuropæere kom hertil. Dette antal faldt i 2009, og i 2012 er der kommet omkring 10.000 personer til landet fra Østeuropa.

Anm.: Som tabel 1.
 Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.dk

Boks 1. Om udenlandske lønmodtagere i Danmark

Målingen opgør, hvor mange udenlandske statsborgere, der har haft lønindkomst inden for den valgte periode. Målingen tager udgangspunkt i personer med udenlandsk statsborgerskab baseret på oplysninger i CPR-registeret. Denne population sammenkøres med SKATs elndkomstregister og der udtrækkes personer med lønindkomst. Lønindkomst kan opgøres fra og med januar 2008, hvor elndkomstregisteret blev etableret. Populationen opdeles derefter i personer som har bopæl i Danmark hhv. ikke har registreret bopæl i Danmark, jf. registreringerne i CPR-registeret. De personer, der ikke har registreret bopæl i Danmark, betegnes som (grænse-)pendlere. Populationen opdeles endvidere i personer med meddelt ophold til erhverv hhv. studie baseret på oplysninger fra Udlændingenservices udlændingeregister. Personer uden meddelt ophold til erhverv eller studie indgår i grupperingen "Øvrige med lønindkomst".

Alle grænsependlere hhv. personer med ophold til erhverv eller studie indgår i populationen. Udenlandske statsborgere, som hverken er (grænse-)pendlere eller har et opholdsgrundlag til erhverv og studie, indgår i populationen såfremt de var mindst 18 år ved udstedelsen af cpr-nummeret. Dvs. såfremt de er kommet til landet i en erhvervsaktiv alder. Personer i denne gruppe indgår dog ikke i populationen, såfremt de har fået udstedt et CPR-nummer før 23. september 1991, da det før dette tidspunkt ikke er muligt at afgøre personens alder ved tidspunktet for udstedelse af CPR-nummeret.

Lønindkomst opgøres på baggrund af oplysninger i elndkomst og omfatter personer med en arbejdsmarkedsbidragspligtig A-indkomst - dog med følgende modifikationer:

1. Der medtages ikke arbejdsmarkedsbidragspligtig A-indkomst ifm. ydelser efter serviceloven, hvor der kan ske lønindeholdelse samt bidragspligtig pension (pensionsudbetalinger fra tidligere arbejdsgivere)
2. Der medtages A-indkomst som ikke er arbejdsmarkedsbidragspligtig ifm. strejke- og lockoutgodtgørelse, DIS-indkomster omfattende nær-, begrænset og udenrigsfart samt søindkomst, til og fra Færøerne og Grønland.

Der er ingen krav om en mindsteindkomst pr. måned eller krav om indbetaling af ATP-bidrag.

Fra og med 1. januar 2011 indgår antallet af udenlandske lønmodtagere og selvstændige uden ansatte, der har udført arbejde i Danmark for virksomheder registreret i registeret for udenlandske tjenesteydere (RUT), også i målingen over udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark. Der er således tale om et databrud fra dette tidspunkt. Det betyder, at man skal være varsom med at sammenligne niveauet over antallet af udenlandske statsborgere med arbejde i Danmark før 2011 med niveauet efter dette tidspunkt.

Data kommer fra: CPR-registeret, SKAT's DetailCOR (E-indkomst), Udlændingestyrelsens Udlændingeregister samt CVR-registeret.

Kilde: Jobindsats.dk